

Szkoła Podstawowa
im. gen. B. Prugara-Ketlinga w Sanoku
Al. Szwajcarii 5

Procedury postępowania nauczycieli

i innych pracowników szkoły

w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia i życia uczniów
oraz metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia uczniów
przestępczością i demoralizacją

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 7.09.1991 r. o systemie oświaty wraz z aktami wykonawczymi
- ustawa z dnia 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
- ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 24.04.1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- kodeks rodzinny i nieletnich
- kodeks karny, kodeks wykroczeń, kodeks postępowania karnego
- zarządzenie Komendanta Głównego Policji z dnia 24.10.2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich

WSTĘP

Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich wyznacza zakres „sprawczości społecznej” wobec czynów nieletnich, które mogą świadczyć o demoralizacji.

*Art. 4 § 1. **Każdy**, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu.*

*§ 2. **Każdy**, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.*

*§ 3. **Instytucje państwowe i organizacje społeczne**, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, **są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu.***

Zawiadomienie takie może zostać dokonane w dowolnej formie: pisemnie, ustnie czy telefonicznie. Najskuteczniejsze jest pisemne przekazanie informacji (z zachowaniem kopii w dokumentacji szkoły).

Terminy używane w „Procedurach.”:

Przestępstwo – czyn człowieka bezprawny, karalny i zawiniony

Wg Kodeksu karnego (**art.1§1**): *Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełniania.. Jednak (§ 2) „Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma”.*

Czyn karalny - w myśl przepisów (art. 1 § 2 pkt. 2 u.p.n) jest to czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo (art. 1 k. k.) , a więc zbrodnia lub występki (art. 7 § 2 i 3 k.k), przestępstwo skarbowe (art. 53 § 2 k.k.-s.) oraz wykroczenie określone w następujących przepisach **Kodeksu Wykroczeń**:

- art.51 (zakłócanie porządku publicznego),
- art. 62 (znęcanie się nad zwierzętami),
- art.69 (niszczenie i uszkodzenie znaków umieszczonych przez organ państwowy),
- art.74 (uszkodzenie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu),
- art.76 (rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu),
- art. 85 (samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych),
- art. 87 (prowadzenie pojazdów przez osobę będącą po użyciu alkoholu),
- art. 119 (kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości - obecnie do 250 zł),
- art. 122 (paserstwo mienia o wartości - obecnie do 250 zł),
- art. 124 (niszczenie lub uszkodzenie mienia, jeśli szkoda nie przekracza – obecnie 250 zł),
- art. 133 (spekulacja biletami wstępu),
- art. 143 (utrudnianie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego).

Pełnienie przez nieletniego innego wykroczenia niż wyżej wymienione należy określić jako zachowanie świadczące o jego **demoralizacji**, co uzasadnia wszczęcie i prowadzenie postępowania w trybie opiekuńczo - wychowawczym (art.44 - 46 u.p.n.).

Kategorie przestępstw z Kodeksu karnego ścigane z urzędu:

1. Udział w bójce lub pobiciu.
2. Doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej.
3. Znęcanie się.
4. Wywieranie wpływu na świadka w celu skłonienia do cofnięcia skarg lub wpłynięcia na złożone zeznania.
5. Podrabianie dokumentów.
6. Kradzież.
7. Kradzież z włamaniem.
8. Rozbój.
9. Przywłaszczenie.
10. Oszustwo.

Czyn karalny obejmuje wszystkie przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, na wniosek oraz z oskarżenia prywatnego, jak również wszystkie jego formy stadialne, takie jak dokonanie, usiłowanie, przygotowanie, a także formy zjawiskowe przestępstwa, takie jak: sprawstwo, podżeganie i pomocnictwo.

Demoralizacja - rozprężenie, zwłaszcza moralne, zepsucie, rozluźnienie dyscypliny, karności, a w świetle przepisów u.p.n. oznacza szczególnie intensywną i względnie trwałą postać nieprzystosowania społecznego; proces odchodzenia od obowiązujących w społeczeństwie wartości moralnych a przejawiających się poprzez popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwa, udział w grupach przestępczych.

Nieletni - osoba która w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 17 lat. **Czynów popełnionych przez osoby nieletnie nie nazywa się przestępstwami** i osoby takie nie podlegają odpowiedzialności karnej- stosuje się wobec nich środki przewidziane w ustawie z 1982 r o postępowaniu w sprawach nieletnich. Ustawa używa pojęcia „nieletni” w 3 znaczeniach:

- a) osoby które nie ukończyły 18 lat w stosunku do których stosuje się środki wychowawcze w związku z występującą demoralizacją,
- b) osoby między 13 a 17 rokiem życia wobec których toczy się postępowanie o czyny karalne wypełniające znamiona przestępstw,
- c) osoby do ukończenia 21 roku życia wobec których wykonywane są orzeczone środki wychowawcze lub poprawcze określone w ustawie.

Ściganie z urzędu - sytuacje, w których oskarżyciel publiczny lub organ Policji po otrzymaniu wiadomości o popełnieniu przestępstwa wszczyna postępowanie karne z własnej inicjatywy, niezależnie od woli pokrzywdzonego, a nawet wbrew jego woli.

Młodociany - pojęcie to definiuje kodeks karny w art. 115 §10. Młodocianym jest osoba która w chwili popełnienia czynu nie ukończyła 21 lat a w chwili orzekania w pierwszej instancji 24 lat. Jest to szczególna kategoria sprawców dorosłych, wyodrębniona jednak i traktowana odmiennie w przepisach prawa karnego niż sprawcy dorośli.

Małoletni - to osoba, która nie ukończyła lat 18 i nie miała konfliktu z prawem. Pełnoletniość uzyskuje się z chwilą ukończenia lat 18 lub też **zawarcia małżeństwa przed ukończeniem tego wieku.**

Stan nietrzeźwości - stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu, lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

u.p.n. – ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich

Postanowienia ogólne:

Procedury dotyczą: dyrektora szkoły, Rady pedagogicznej i innych pracowników szkoły, uczniów, rodziców, instytucji współpracujących ze szkołą (policja, sąd rodzinny)

W postępowaniach objętych procedurami osoby realizujące je zobowiązane są do przestrzegania tajemnicy służbowej i obowiązujących przepisów o ochronie danych osobowych.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PRZEZ UCZNIĄ OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

1. Uczeń jest zobowiązany usprawiedliwić nieobecność w ciągu **2 tygodni** od daty nieobecności.
2. Nieusprawiedliwione nieobecności (częste pojedyncze oraz dłuższe) wychowawca klasy zgłasza do pedagoga szkolnego.
W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności:

- klasy I –III - powyżej 1 tygodnia
- klasy IV –VI - powyżej 30 godzin

a) Wychowawca pisemnie informuje rodziców o nieobecnościach

- klasy I –III powyżej 2 tygodni
- klasy IV –VI powyżej 30 godzin

b) Wychowawca wraz z pedagogiem przeprowadza rozmowę z rodzicami w obecności ucznia. Rozmowa ma na celu wyjaśnienie przyczyny nieobecności, zawarcie kontraktu, poinformowanie o konsekwencjach wagarów. Wychowawca sporządza z przeprowadzonej rozmowy notatkę służbową.

c) Wychowawca wysyła do rodziców upomnienie w sprawie regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne .

d) W przypadku dalszego opuszczania przez ucznia zajęć szkolnych, braku współpracy ze strony rodziców, wyczerpania wszelkich możliwości rozwiązania problemu na terenie szkoły - pedagog wysyła notatkę do sądu rodzinnego. Dyrektor kieruje do organu prowadzącego szkołę wniosek o wdrożenie postępowania egzekucyjnego.

Wychowawca klasy powinien dopilnować, aby kopie zawiadomień i upomnień znalazły się w dokumentacji szkoły. Konieczne jest przestrzeganie procedury w powyższej kolejności.

PROCEDURA W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ UCIEKA Z LEKCJI

1. Osoba stwierdzająca fakt ucieczki lub wagarów jak najszybciej informuje wychowawcę klasy i zaznacza nieobecność ucznia w dzienniku.
2. Wychowawca o w/w fakcie jak najszybciej informuje rodziców/opiekunów, co odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
3. Po trzeciej ucieczce z lekcji, wychowawca wzywa rodziców/opiekunów do szkoły i wspólnie ustalają jakie działania należy podjąć celem wyeliminowania wagarów. Wychowawca z w/w spotkania sporządza notatkę służbową.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, GDY NIE JEST POTRZEBNA NATYCHMIASTOWA POMOC LEKARSKA

1. Nauczyciel, w obecności którego doszło do wypadku ocenia, jakiej pomocy dziecko wymaga.
2. Jeśli to możliwe konsultuje się z higienistką szkolną, która decyduje o dalszym postępowaniu.
3. W razie nieobecności higienistki, nauczyciel udziela pomocy dziecku.
4. Gdy istnieje potrzeba zapewnienia opieki pozostałym uczniom, nauczyciel prosi o pomoc pedagoga, psychologa lub innego nauczyciela nie mającego w tym czasie zajęć. Nie wolno zostawiać klasy bez opieki.
5. Nauczyciel informuje rodziców dziecka o zaistniałym zdarzeniu i o udzielonej pomocy (w jak najkrótszym czasie) – telefonicznie, osobiście lub listownie.

Apteczka zawierająca środki przeciwbólowe, dezynfekcyjne, opatrunkowe znajduje się w gabinecie higienistki, w sekretariacie, w świetlicy szkolnej.

PROCEDURA W PRZYPADKU KRADZIEŻY LUB ZNISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO LUB PRYWATNEGO NA TERENIE SZKOŁY

1. W przypadku stwierdzenia kradzieży lub zniszczenia mienia przez ucznia, dalsze działania podejmuje wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym.
2. Ustala się wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Z chwilą ustalenia sprawcy kradzieży lub zniszczenia, na spotkaniu rodziców sprawcy i poszkodowanego, wychowawcy lub pedagoga szkolnego ustala się konsekwencje wobec sprawcy oraz formy zadośćuczynienia poszkodowanemu. Ze spotkania sporządza się protokół.
4. W sytuacji kradzieży lub zniszczenia przedmiotu większej wartości, pedagog zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, a ten powiadamia policję.

PROCEDURA W PRZYPADKACH ZASTRASZANIA, WYMUSZANIA LUB WYŁUDZANIA

1. W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub rodziców/opiekunów faktu zastraszania, wymuszania lub wyłudzenia, wychowawca lub nauczyciel informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego.
2. Pedagog szkolny ustala okoliczności zdarzenia, świadków i sprawcę, a o wynikach informuje wychowawcę.
3. Pedagog w obecności wychowawców informuje rodziców ofiary i sprawcy o zdarzeniu i konsekwencjach. Fakt ten odnotowuje się w dokumentacji klasy.
4. W szczególnych wypadkach informuje się o zdarzeniu policję.

PROCEDURA W PRZYPADKU POSIADANIA LUB UŻYWANIA PRZEZ UCZNIĄ NIEBEZPIECZNYCH NARZĘDZI NA TERENIE SZKOŁY

1. W przypadku posiadania przez ucznia niebezpiecznego przedmiotu w szkole ma on obowiązek oddania go nauczycielowi.
2. Nauczyciel zabezpiecza przedmiot i informuje o zdarzeniu wychowawcę.
3. Wychowawca oddaje zatrzymany przedmiot rodzicom/opiekunom ucznia i informuje ich o konsekwencjach jego posiadania.
4. Za przedmioty niebezpieczne uważa się: scyzoryki, noże, duże metalowe sygnety, kastety, łańcuchy, szpikulce, kije bejsbolowe, lasery, gaz , straszaki broni, pałki gumowe lub plastikowe itp.

PROCEDURA W SYTUACJI, GDY UCZEŃ PALI PAPIEROSY

1. W przypadku stwierdzenia, że uczeń pali papierosy, wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza z uczniem rozmowę ostrzegawczą.
2. W przypadku powtarzającego się palenia papierosów uczeń kierowany jest na taką rozmowę do dyrektora szkoły.
3. O paleniu papierosów informowani są rodzice. Wychowawca wraz z rodzicami podejmuje decyzję o konsekwencjach wynikających z tego czynu. Fakt ten wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, GDY UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW NA TERENIE SZKOŁY

Nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
2. Izoluje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego.
3. Wzywa pogotowie ratunkowe w celu stwierdzenia przez lekarza stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie w celu udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o fakcie rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego zgłoszenia się do szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka , o tym, czy pozostawić ucznia w szkole lub przewieźć go do placówki służby zdrowia – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia policję w przypadku, gdy rodzice /opiekunowie ucznia będącego pod wpływem alkoholu, odmawiają przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny lub swoim zachowaniem powoduje zgorzsenie lub zagraża życiu i zdrowiu innych osób.

6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub policyjnej izby zatrzymań na czas niezbędny do wytrzeźwienia (max. do 24 godzin). O całym zdarzeniu informuje się rodziców /opiekunów oraz sąd rodzinny . *(punkt 6. dotyczy tylko uczniów, którzy ukończyli 13 lat)*

7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

8. Powyższa procedura dotyczy też wycieczek.

PROCEDURA W SYTUACJI, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA ALKOHOL LUB SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK

1. Nauczyciel w obecności innej dorosłej osoby, ma prawo zażądać od ucznia oddania mu posiadanej substancji, pokazania zawartości tornistra oraz kieszeni własnej odzieży, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. **Nie ma prawa samodzielnie dokonać czynności przeszukania odzieży czy tornistra. Jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.**

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości tornistra, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń odda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest oddać ją przybyłym policjantom. Wcześniej próbuje ustalić okoliczności nabycia przez ucznia substancji. Z całego zdarzenia należy sporządzić dokładną notatkę.

***Uwaga:** Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karalne jest posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych, wprowadzanie do obrotu środków odurzających, udzielanie innej osobie, ułatwienia lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do ich użycia, wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.*

PROCEDURA W SYTUACJI, GDY NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY PODEJRZANĄ SUBSTANCJĘ.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej innych osób oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji, przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną substancję oraz informuje ich o okolicznościach zdarzenia. Należy spisać odpowiednią notatkę.

PROCEDURA W SYTUACJI, GDY NAUCZYCIEL UZYSKA INFORMACJE, ŻE UCZEŃ UŻYWA ALKOHOL LUB INNE ŚRODKI ODURZAJĄCE, UPRAWIA NIERZĄD ALBO PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza wspólną rozmowę z rodzicami/opiekunami i uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje rodziców do szczegółowego nadzoru nad dzieckiem a ucznia do zaniechania negatywnego postępowania. Proponuje pomoc szkoły (pomoc psychologa szkolnego, zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej, skierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej).
4. W przypadku braku reakcji ze strony rodziców/opiekunów oraz postępującej demoralizacji, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny oraz policję.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ – SPRAWCY CZYNU KARALNEGO

1. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców/opiekunów ucznia-sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIĄ – OFIARY CZYNU KARALNEGO

Nauczyciel będący na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do :

1. Udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie higienistki, lekarza, ewentualnie karetki pogotowia w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców/opiekunów ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy sprawa jest poważna i niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

PROCEDURA W SYTUACJI, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ JEST OFIARĄ PRZEMOCY DOMOWEJ LUB MOLESTOWANIA SEKSUALNEGO

1. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy, który powiadamia pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Pedagog/psycholog szkolny ustala fakty podczas rozmowy z uczniem i sporządza notatkę służbową.
3. W przypadku potwierdzenia przez ucznia, że jest ofiarą przemocy domowej lub molestowania, bądź stwierdzenia faktów i sygnałów wskazujących o przemoc w rodzinie lub molestowaniu, dyrektor powiadamia Sąd Rodzinny a w razie potrzeby policję.
4. W razie potrzeby należy zadbać o dowody przemocy domowej np. protokół, obdukcja lekarska.

PROCEDURA WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ

1. Szkoła podejmuje współpracę z policją w zakresie profilaktyki i prewencji przestępstw wynikających z przepisów kodeksu karnego i kodeksu rodzinnego i nieletnich.
2. W wypadku stwierdzenia faktów świadczących o możliwości popełnienia przestępstwa przez ucznia lub wobec ucznia, wychowawca lub nauczyciel przekazuje informacje dyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu, który powiadamia policję. Jednocześnie informuje rodziców dziecka o podjętych działaniach.
3. Przesłuchanie ucznia na terenie szkoły może odbywać się wyłącznie w obecności rodziców/opiekunów prawnych (nie może ich zastępować nauczyciel).
4. Policjant może przeprowadzać tzw. rozeznanie czyli czynność nieprocesową, ale musi rozmawiać z grupą uczniów a nie indywidualnie.
5. W wypadku, gdy o dokonanie przestępstwa podejrzani są rodzice, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły informuje policję i sąd.
6. W ramach profilaktyki szkoła organizuje spotkania i pogadanki dla uczniów prowadzone przez policjantów z wydziału prewencji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA OBOWIĄZUJĄCA WSZYSTKICH CZŁONKÓW SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ W SYTUACJACH AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ

Uczeń będący świadkiem agresji niezwłocznie powiadamia najbliższą dorosłą osobę-pracownika szkoły, który postępuje zgodnie z poniższą procedurą.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia jest zobowiązany do:

1. Natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:

- a) rozdzielić uczniów i odizolować sprawcę od ofiary, używając tyle siły fizycznej, ile jest niezbędne.
- b) zgłosić fakt do wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego, a w przypadku ich nieobecności w szkole - do dyrektora,
- c) zapewnić opiekę higienistki szkolnej, a w przypadku jej nieobecności udzielić poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy, jeżeli takiej wymaga.
- d) higienistka, a w razie jej nieobecności dyrektor szkoły, podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia ratunkowego.

2. Wychowawca, a w razie jego nieobecności pedagog szkolny, przeprowadza rozmowę z uczniem bądź uczniami, biorącymi udział w zdarzeniu agresywnym, celem ustalenia przyczyn i wyjaśnienia okoliczności zdarzenia.

3. W przypadku, gdy agresja skierowana jest przeciwko drugiemu człowiekowi, wychowawca ustala wraz ze sprawcą formy zadośćuczynienia.

4. W przypadkach, gdy agresja jest skierowana na przedmioty, które w jej wyniku uległy zniszczeniu, wychowawca (w razie nieobecności pedagoga) wraz z uczniem ustala, w jaki sposób uczeń może naprawić (zminimalizować) efekty swojego działania. Informuje dyrektora szkoły i rodziców.

5. Wychowawca bądź pedagog szkolny natychmiast powiadamia rodziców uczniów (zarówno sprawcy jak i ofiary zdarzenia). Informacja powinna zawierać:

- zwięzły opis zdarzenia
- opis aktualnego stanu psychicznego i fizycznego ofiary
- kroki podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego ofierze.

6. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego otrzymuje karę zgodną ze statutem szkoły.

7. Gdy sprawa jest poważna i dotyczy czynu karalnego (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły, pedagog w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie powiadamia policję. Pedagog zabezpiecza dowody przestępstwa, jeżeli takowe istnieją.

8. Z rozmowy z uczniem i rodzicem pedagog szkolny sporządza notatkę, którą podpisuje zarówno uczeń, jaki i rodzic, a następnie zapisuje fakt agresji w teczce indywidualnej ucznia. Notatka taka powinna zawierać:

- datę, godzinę oraz miejsce zajścia
- personalia sprawcy, poszkodowanego oraz świadków
- ustalony przebieg zdarzenia

9. Jeśli uczeń przejawia głębokie zaburzenia zachowania (zagrożające zdrowiu i bezpieczeństwu samego dziecka, rówieśników lub dorosłych) dyrektor szkoły zobowiązuje rodziców do podjęcia systematycznego leczenia dziecka i dostarczenia zaświadczenia od prowadzącego lekarza lub psychologa, że dziecko może kontynuować naukę w warunkach szkolnych. Jeśli rodzice pozorują lub odmawiają leczenia, pedagog szkolny kieruje sprawę do sądu.

10. W przypadku, gdy w szkole dojdzie do zdarzenia, którym zainteresują się media, jedyną osobą która może udzielić mediom informacji jest dyrektor szkoły lub wskazana przez niego osoba. Nie wolno dopuścić na terenie szkoły do kontaktu dzieci z mediami bez wiedzy ich rodziców.

PROCEDURA ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW

MIĘDZY UCZNIAMI.

1. Nauczyciel, w obecności którego doszło do konfliktu między uczniami, ocenia skalę problemu i podejmuje rozmowę z dziećmi mającą na celu wyjaśnienie istoty konfliktu.
2. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu między uczniami powiedzie się, procedura kończy się w tym miejscu.
3. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu między uczniami nie uda się, nauczyciel przekazuje informacje na temat konfliktu wychowawcy klasy.
4. Wychowawca rozmawia z dziećmi podejmując kolejną próbę rozwiązania konfliktu między uczniami.
5. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu między uczniami powiedzie się, procedura kończy się w tym miejscu.
6. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu między uczniami nie powiedzie się, wychowawca organizuje spotkanie z rodzicami uczniów zaangażowanych w konflikt.
7. Wychowawca przekazuje informacje rodzicom na temat zaistniałego konfliktu między dziećmi. Wspólnie z rodzicami wypracowuje pewne ustalenia dotyczące rozwiązania konfliktu.
8. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu powiedzie się, procedura kończy się w tym miejscu.

9. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu nie uda się, nauczyciel przekazuje informacje na ten temat pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.
10. Pedagog lub psycholog podejmuje działania w kierunku rozwiązania konfliktu między uczniami. Informuje też dyrektora szkoły o zaistniałym konflikcie między uczniami.
11. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu powiedzie się, procedura kończy się w tym miejscu.
12. Jeżeli próba rozwiązania konfliktu nie powiedzie się, pedagog lub psycholog szkolny w porozumieniu z wychowawcą klasy i dyrekcją szkoły podejmuje kolejne działania zmierzające do ostatecznego rozwiązania konfliktu między uczniami.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA, GDY DO SZKOŁY PRZYCHODZI RODZIC POD WPŁYWEM ALKOHOLU

1. Pracownik szkoły pełniący dyżur (przy drzwiach wejściowych do szkoły) ocenia w sposób wizualny czy rodzic znajduje się pod wpływem alkoholu. Jeżeli stan upojenia alkoholowego jest widoczny – nie wpuszcza rodzica na teren szkoły. Jeżeli rodzic wszczyna awanturę i zachowuje się agresywnie, pracownik szkoły powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.
2. Jeżeli rodzic wszedł na teren szkoły a znajduje się pod wpływem alkoholu nauczyciel lub wychowawca ocenia (w sposób wizualny) stan upojenia alkoholowego. Informuje rodzica o swoich spostrzeżeniach i domaga się, aby rodzic opuścił teren szkoły. Jeżeli rodzic swoim zachowaniem stwarza niebezpieczeństwo dla dzieci lub pracowników szkoły, nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.
3. Jeżeli rodzic będący pod wpływem alkoholu przyszedł odebrać dziecko – nauczyciel ocenia stan upojenia alkoholowego i wówczas podejmuje decyzję o powierzeniu dziecka rodzicowi lub nie.

ZADANIA KOORDYNATORA DS. BEZPIECZEŃSTWA

1. W szkole powołany jest koordynator ds. bezpieczeństwa.
2. Do zadań koordynatora należy:
  - kreowanie pozytywnego klimatu w szkole,
  - koordynowanie przebiegu interwencji,
  - rozwiązywanie konfliktów,
  - kontrolowanie realizacji obowiązku szkolnego,
  - praca z uczniem zagrożonym demoralizacją,
  - współpraca z placówkami pomocowymi, organami ścigania, organami sprawiedliwości.
3. Koordynator buduje zespół zadaniowy, którego celem będzie zapobieganie agresji i przemocy w szkole. W skład zespołu wchodzi osoby specjalizujące się w poszczególnych zadaniach.
4. Koordynator kieruje zespołem i śledzi efekty jego pracy. Jest na bieżąco informowany przez pracowników szkoły o zdarzeniach i podjętych działaniach, o których stanowią niniejsze „Procedury..”